



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА
ФИНАНСОВ НАДЗОР

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

На 20.03.2012г., в Комисията за финансов надзор (КФН) постъпи заповед на Директора на Агенцията за държавна финансова инспекция № ФК-10-321 от 19 март 2012 г., с която, **във връзка с писмо вх. №94-00-52 от 19 януари 2012 г. от г-н Симеон Дянков – заместник - министър председател и министър на финансите**, се възлага финансова инспекция на КФН.

В тази връзка изразяваме следното становище:

Считам цитираната по-горе заповед за незаконосъобразна, поради противоречието ѝ с редица норми както от националното ни законодателство, така и от нормите на правото на Европейския съюз. Заповедта представлява нарушение на заложения в Конституцията на Република България принцип за разделение на властите. Заповедта погазва грубо както независимостта на КФН заложена изрично в Закона за комисията за финансов надзор (ЗКФН), така и независимия регулаторен статут на КФН съгласно нормативните актове на правото на Европейския съюз. Една от целите на цитираната Заповед е изземване на функции от компетентните органи, контролиращи дейността на КФН, а именно – Народното събрание и Сметна палата. Не на последно място, обхватът на целената инспекция е бил вече предмет на няколко независими проверки и одити, извършени от страна на Сметната палата в последните месеци.

ЛИПСА НА НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ

Посочените в заповедта основания – чл. 10, ал. 1, т. 3 и чл. 5, ал. 1, т. 4 от Закона за държавната финансова инспекция не овластяват длъжностните лица от Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) да извършват финансова инспекция на КФН. С оглед на това, считам че не е налице правно основание за извършване на посочената инспекция съгласно заповед № ФК-10-321 от 19 март 2012 г. и с официално писмо с изх. номер 09-00-39/20.03.2012г. бе поискана нейната отмяна.

АДФИ осъществява правомощия съгласно посочените в чл. 4 от Закона за държавната финансова инспекция. Извършването на финансова инспекция на КФН, включително и разглеждането на сигнали срещу нейната работа, е извън правомощията на Агенцията за държавна финансова инспекция.

НАРУШЕНИЕ НА КОНСТИТУЦИОННО ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПРИНЦИП ЗА РАЗДЕЛЕНИЕ НА ВЛАСТИТЕ

Следва да се подчертае и обстоятелството, че съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за държавната финансова инспекция, Агенцията за държавна финансова инспекция е администрация към министъра на финансите. От това следва, че е част от администрацията на изпълнителната власт.

Законът за администрацията урежда правомощията на органите на изпълнителната власт, структурата и организацията на дейността на тяхната администрация. Разпоредбите на закона се прилагат само доколкото не е установено друго в специални закони, и за администрацията на другите органи на държавна власт, предвидени в Конституцията, и за органите на местното самоуправление.

Видно от разпоредбата на чл. 1 на Закона за администрацията, Комисията за финансов надзор не попада в приложното поле на Закона за администрацията, а следователно и на Закона за държавната финансова инспекция.

НЕЗАВИСИМОСТ НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР СЪГЛАСНО ЗКФН

Комисията за финансов надзор е специализиран държавен орган за регулиране и надзор върху небанковия финансов сектор. Съгласно чл. 2, ал. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН), Комисията при осъществяване на своите правомощия е независима от изпълнителната власт и се отчита за дейността си пред Народното събрание.

Председателят и членовете на Комисията се избират от Народното събрание. Отчетността за дейността на Комисията се осъществява чрез представяне пред Народното събрание на годишен отчет за дейността, годишен финансов отчет и отчет за изпълнение на бюджета.

Предвидено е, че Министерският съвет не може да изменя проекта на бюджет на комисията, а само изразява становище по него пред Народното събрание. ЗКФН предвижда отчетът за изпълнението на бюджета на КФН и годишният ѝ финансов отчет да се проверяват от Сметната палата, като докладът на Сметната палата се представя в Народното събрание. Следователно законодателно е регламентиран самостоятелен ред, по който дейността на КФН по изразходване на бюджетни средства да бъде контролирана, предвид статута ѝ на държавен орган, независим от изпълнителната власт. Това изключва възможността за дублиране на контролните функции на посочените органи – Народно събрание и Сметна палата - от страна на Държавната финансова инспекция.

НЕЗАВИСИМ СТАТУТ НА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР СЪГЛАСНО НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ НА ПРАВОТО НА ЕС

Независимият статут на Комисията за финансов надзор е в съответствие с установените правила на Международната организация на комисиите по ценни книжа (IOSCO) и на Международната асоциация на застрахователните надзорни институции

(IAIS) и възприетия от тях принцип, че регулаторният орган следва да бъде независим както от външни политически, така и от бизнес влияния, като при осъществяване на своите правомощия следва да разполага с адекватни на неговата дейност ресурси.

Също така след влизането в сила на Регламенти (ЕС) 2010/1092, (ЕС) 2010/1093, (ЕС) 2010/1094, (ЕС) 2010/1095, от началото на 2011 г., Комисията за финансов надзор, както и Българска народна банка, в качеството им на органи осъществяващи финансов надзор, са интегрална част от Европейската система на органите за финансов надзор. Тази система включва всички национални банки и надзорни органи на небанковия финансов сектор, Европейският банков орган (ЕВА), Европейският съвет за системен риск (ESRB), Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕЮРА). В посочените регламенти, има редица текстове, които гарантират независимостта на всички участници в Европейската система за финансов надзор от каквито и да е влияния и намеса в управлението им от страна на европейски или национални институции.

По-конкретно, независимостта на Комисията за финансов надзор, като интегрална част от европейската регулаторна и надзорна архитектура, е категорично подчертана в текста на член 42 параграф 2 от Регламенти (ЕС) 2010/1093, (ЕС) 2010/1094, (ЕС) 2010/1095 : **„Нито държавите-членки, нито институциите или органите на Съюза, нито друг публичен или частен орган имат право да се опитват да въздействат върху членовете на Съвета на надзорниците (в случая на България това са БНБ, която е член на ЕВА или КФН, която е член на ESMA и ЕЮРА) при изпълнението на техните задачи.”** Трябва да се подчертае, че регламентите са **правно задължителни за всички лица в рамките на ЕС и текстовете им имат директен ефект (т.е. действието им не се опосредства от никакъв национален нормативен акт).**

ИЗЕМВАНЕ НА ФУНКЦИИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ КОНТРОЛИРАЩИ ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ОРГАНИ – НАРОДНО СЪБРАНИЕ И СМЕТНА ПАЛАТА

Контролът върху дейността на Комисията, също се извършва от Народното събрание. Съгласно чл. 29, ал. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор, Народното събрание може да поиска по всяко време и Комисията е длъжна да представи всякакви сведения и документи, свързани с дейността ѝ. Създаден е и механизъм за осъществяване на вътрешен контрол върху дейността на структурните звена и служителите от администрацията в КФН, чрез специализирано звено „Инспекторат” на пряко подчинение на председателя на Комисията за финансов надзор.

На основание чл. 112 във връзка с чл. 119 от Административно-процесуалния кодекс всички постъпили сигнали следва да бъдат препращани до компетентните органи – Комисията за финансов надзор, съответно до Народното събрание и Сметната палата.

Съгласно ЗКФН, другият компетентен орган, участващ в процедурата по отчитане и контролиране дейността на Комисията, е Сметната палата. Тя проверява отчета за изпълнение на бюджета и годишния финансов отчет на Комисията. Докладът, изготвен в резултат на проверката, отново се представя пред Народното събрание.

ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ ОТ СТРАНА НА СМЕТНАТА ПАЛАТА В КФН

През 2011 г. в КФН бяха извършени няколко последователни проверки по различни теми и обхват от страна на компетентния контролиращ орган – Сметната палата.

Проверките, както следва:

1. Одит и заверка на Годишния финансов отчет на КФН за 2010 г.

Със Заповед № ОД-1-ФО-041/21.03.2011г. на Сметната палата бе извършен одит и заверка на годишния финансов отчет на КФН за 2010 г. Одитът завърши с връчване на одитен доклад и одитно становище на 30.05.2011г. Годишният финансов отчет на КФН за 2010 г. бе „заверен без резерви” от страна на Сметната палата.

2. Текущ контрол на периодичните отчети към 30.09.2011 г.

Със Заповед № ОД-1-401/14.11.2011 г. на Сметната палата, бе извършен текущ контрол на периодичните отчети към 30.09.2011 г. на КФН. Проверката завърши с получено официално писмо от Сметната палата, че при извършения текущ контрол не са констатирани отклонения и/или несъответствия с разпоредбите на закона.

3. Одит за съответствие при финансовото управление на КФН и КПНРО за периода от 01.01.2010 г. до 30.09.2011 г.

Със Заповед ОД-2-089/14.10.2011 г. на Сметната палата, бе извършен одит за съответствие при финансовото управление на КФН и КПНРО за периода от началото на 2010г. до последните месеци на 2011 г. Към момента е представен предварителен доклад, в който не са констатирани закононарушения.

4. Одит на ефективността на надзорната дейност на КФН за периода от 01.01.2008 г. до 31.12.2010 г.

Със заповед ОД-3-019/02.05.2011 г. на Сметната палата, бе извършен одит за ефективността на надзорната дейност на управление „Застрахователен надзор” в КФН. В получения официално окончателен доклад, не са констатирани закононарушения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията за финансов надзор и аз, в качеството си на нейн Председател, винаги сме спазвали буквата на закона, в стремежа си към пълна прозрачност и добро управление. Считаю, че сигнали, в които се съдържат данни за каквито и да било нарушения, свързани с дейността на Комисията, следва да се изпращат незабавно към Народното събрание и Сметната палата – институциите, които по закон контролират дейността на КФН.

Бих искал да подчертая с оглед изложеното, че в докладите от изброените по-горе проверки от страна на Сметната палата по отношение дейността на КФН за периода 2010 – 2011г. не са констатирани закононарушения.

Извършването на финансова инспекция от страна на изпълнителната власт на основание чл. 10, ал. 1, т. 3 и чл. 5, ал. 1, т. 4 от Закона за държавната финансова инспекция представлява сериозна намеса в дейността на независим орган, който се избира, отчита и контролира от Народното събрание. Това нарушава независимостта на Комисията за финансов надзор, като орган, осъществяващ надзор в областта на небанковия финансов сектор и представляващ интегрална част от системата на европейските регулаторни органи, както бе подчертано по-горе.

Предприемането на всякакви действия в описаната по-горе посока от страна на органи на изпълнителната власт и/или трети лица би представлявало пренебрегване на независимия статут на Комисията за финансов надзор, съответно сериозно нарушение на цитираните европейски нормативни актове и би предпоставило стартирането на съдебни дела пред компетентния европейски съд и наказателни процедури срещу страната ни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

СТОЯН МАВРОДИЕВ